

A Fővárosi Ítéltábla a dr. egyéb érdekelt 2 Ügyvédi Iroda (**cím.**; ügyintéző: dr. egyéb érdekelt 2 ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a dr. képviselő kamarai jogtanácsos által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 15. napján meghozott 18.G.41.924/2018/21-I. számú ítélete ellen a felperes 23. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes módosított keresetében az alperessel 2007. augusztus 8. napján megkötött **MB.....39** számú és a 2008. szeptember 4. napján megkötött **MB....93** számú kölcsönszerződések érvénytelenségének megállapítását és a szerződések érvényessé nyilvánítását kérte azzal, hogy az a szerződési feltétel, amely szerint „Az Általános Szerződési Feltételekben szabályozott törlesztőrészlet-változás az alábbi két tényező szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye: CHF (SWISS FRANC) (L)IBOR, CHF (SWISS FRANC) árfolyam.” nem része a szerződéseknek.
- [2] Az érvényessé nyilvánított **MB.....39** számú szerződés tartalmát egyebekben az eredeti szerződés feltételeivel megegyezően kérte megállapítani akként, hogy az változó árfolyam alkalmazása nélkül forint alapú, így a futamidő 120 hónap, a kölcsön összege 1.800.000 forint, a havi törlesztőrészletek összege 1-119. alkalommal 24.929 forint, a 120. alkalommal 24.929 forint. A teljes hiteldíj mutató 11,987%, az ügyleti kamat 11,13%, kamatfelár + változó BUBOR, a kezelési költség, a rendelkezésre tartási jutalék, a költség és jutalék (együtt: egyszeri befizetés) a kölcsön százalékában és forintban összesen: 0,00%.
- [3] Az érvényessé nyilvánított **MB....93** számú szerződés tartalmát ugyancsak az eredeti szerződés feltételivel egyezően kérte megállapítani akként, hogy az változó árfolyam alkalmazása nélkül forint

alapú. A futamidő (törlesztőrészletek száma) 96 hónap, a kölcsön összege 1.880.000 forint, a havi törlesztőrészletek összege 1-95. alkalommal 33.184 forint, a 96. alkalommal 33.184 forint. A teljes hiteldíj mutató: 16,546%, az ügyleti kamat 14,49%, kamatfelár + változó BUBOR, a kezelési költség, a rendelkezésre tartási jutalék, a költség és jutalék (együtt: egyszeri befizetés) a kölcsön százalékában és forintban összesen: 0,00%.

Az elszámolás eredményeként kérte továbbá az alperes kötelezését az **MB.....39** számú szerződés alapján 2015. január 5-ig teljesített befizetések figyelembevételével 569.001 forint, míg az **MB....93.** számú kölcsönszerződés alapján 2013. november 22-ig teljesített befizetések figyelembevételével 1.165.634 forint megfizetésére.

- [4] Keresete jogalapjaként a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 203. § (1), (6)-(7) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209. § (4) bekezdésére, 209/A. § (2) bekezdésére, 205. § (3) bekezdésére, valamint a 205/B. § (2) bekezdésére hivatkozott.
- Kifejtette, hogy deviza hitel nyújtására irányuló lakossági ügyféllel kötött szerződés esetében a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletekben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolja. A kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletekre. A perbeli esetben ez nem történt meg, a felperes nem kapott kockázatfeltáró nyilatkozatot, így a valós kockázatokról nem is alkothatott reális képet.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a peres felek mindkét szerződést módosították, így a felperes olyan szerződési feltétel tisztességtelenségének a megállapítását kéri, amely a felek között már nem hatályos. Arra is hivatkozott, hogy a svájci frank alapú konstrukció választása egyedi megtárgyalásnak minősül, így annak tisztességtelensége nem vizsgálható. Álláspontja szerint a jogszabályi előírásoknak megfelelő tájékoztatást adott az árfolyamkockázatról a szerződéskötést megelőzően aláírt megállapodásban, tájékoztatóban és ajánlatban szereplő figyelemfelhívással. Maga a szerződés is (az egyedi részben és az általános szerződési feltételek 7. pontjában) világos tájékoztatást ad az árfolyamkockázatról. Az **MB....93** számú szerződés megkötését megelőzően a felperes külön kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírt.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest kötelezte 86.700 forint perköltség alperes részére történő megfizetésére.
- [7] Tényként állapította meg, hogy a felperes 2007. augusztus 8. napján kölcsönkérelmet nyújtott be az alpereshez, amelyben feltüntette a személyes, a jövedelmi viszonyaira, valamint a megvásárolni kívánt gépjárműre és a kölcsönre vonatkozó adatokat. Elismerte, hogy az alperes gépjármű kölcsön ügymenetét megismerte, és az ahhoz kapcsolódó dokumentumokat (kölcsönkérelem hátoldala, kölcsönszerződés, vételi jogi megállapodás, adás-vételi szerződés) megfelelően kitöltve aláírta. Az alperes a gépjárműfinanszírozási ajánlatról készült tájékoztatóban rögzítette a kölcsönszerződés adatait, és felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a törlesztőrészlet nagysága a három hónapos CHF LIBOR és az OTP hivatalos svájci frank eladási árfolyama függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így - amennyiben az adós nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel - az árfolyamváltozás kockázatot jelenthet számára. Ugyanezen a napon a felek egy megállapodást is aláírtak, amelyben a felperes elismerte, hogy az alperes gépjármű finanszírozására vonatkozó, a kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét megismerte.
- [8] Ezt követően, 2007. augusztus 9. napján a felperes mint adós és az alperes mint hitelező **MB.....39**

számon kölcsönszerződést kötöttek, amelyben az alperes gépjármű vásárlásához 1.800.000 forint összegű svájci frankban nyilvántartott kölcsönt nyújtását vállalta az adós részére, aki 120 hónap alatt havi 24.929 forint törlesztőrészlet megfizetésével volt köteles azt visszafizetni. A szerződés tartalmazta, hogy az Általános Szerződési Feltételekben szabályozott törlesztőrészlet-változás a CHF (SWISS FRANC) (L)IBOR és a CHF (SWISS FRANC) árfolyam szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye.

- [9] A felperes 2008. szeptember 4-én újabb kölcsönkérelmet nyújtott be az alpereshez. Az alperes ugyanezen a napon gépjármű finanszírozási ajánlatot tartalmazó tájékoztatót adott át a felperes részére. Ebben felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a törlesztőrészlet nagysága a három hónapos CHF LIBOR és az OTP hivatalos svájci frank deviza eladási árfolyam függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így - amennyiben az adós nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel - az árfolyamváltozás kockázatot jelent számára.
- [10] A peres felek szintén ezen a napon megállapodást írtak alá, amelyben az adós a kölcsönkérelem és a megállapodás aláírásával elismerte, hogy megismerte a bank gépjárművásárlási finanszírozásra vonatkozó, a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét, így azokat is amelyek alapján a bank a kölcsönszerződést külön ügyminősítés, illetve kockázatkezelés nélkül is megkötí vele, valamint a bank finanszírozási kérelem aláírásakor érvényben lévő ajánlatában meghatározott, jogszabályi előírások szerint számított teljes éves hiteldíjmutató százalékos mértékét, továbbá a hirdetményben meghatározott díjakat és költségeket, valamint a kölcsönszerződés tervezetét.
- [11] Ugyanezen a napon a felperes kockázatteltérő nyilatkozatot írt alá, amely rögzítette, hogy a deviza alapú kölcsön- és lízingszerződéseknél a kamat- és árfolyamváltozások hatásaként a havi törlesztőrészletek a forint hiteleknel gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. A törlesztőrészletek ingadozása a kamat- és árfolyamváltozás irányától függően kedvezően és kedvezőtlenül is érinthetik az ügyfelet. Változatlan kamatok esetén, amikor a forint gyengül az adott devizával szemben (vagyis 1 euróért vagy svájci frankért a korábbinál több forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet növekszik, amikor a forint erősödik az adott devizával szemben (vagyis 1 euróért vagy svájci frankért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet csökken. A törlesztőrészlet változásának, kiszámításának módszeréről és időpontjáról a finanszírozó általános szerződési feltételei rendelkeznek. A deviza alapú kölcsön- és lízingszerződések kamatait a deviza kamatok ingadozása is befolyásolhatja, a finanszírozó vonatkozó általános szerződési feltételeiben meghatározottak szerint.
- [12] Mindezek alapján a felperes mint adós és az alperes mint hitelező 2008. szeptember 4. napján **MB....93** számon újabb deviza alapon nyilvántartott kölcsönszerződést kötöttek, amelyben az alperes gépjármű vásárlásához 1.880.000 forint összegű svájci frankban nyilvántartott kölcsönt nyújtását vállalta az adós részére, aki 96 hónap alatt havi 33.184 forint törlesztőrészlet megfizetésére vállalt kötelezettséget. A szerződés tartalmazta, hogy az általános szerződési feltételekben szabályozott törlesztőrészlet-változás a CHF (SWISS FRANC) (L)IBOR és a CHF (SWISS FRANC) árfolyam szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye.
- [13] Mindkét szerződés részét képezte az MCSK-0701. számú általános szerződési feltételek. Ennek 7. pontja értelmében attól függően, hogy a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben hogyan állapodnak meg, a szerződés törlesztőrészletei fixek vagy változóak, valamint változó törlesztőrészletek esetén a kölcsön-törlesztőrészletek az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott

tényezők változása alapján vagy forint, vagy deviza alapon változnak az általános szerződési feltételekben foglaltak szerint.

[14] Törlesztőrészlet-különbözetten deviza alapú kölcsön esetén a jelen szerződés szerint számított kamatkülönbözetet és az árfolyam-konverziót is tartalmazó árfolyam különbséget, forint alapú kölcsön esetén a jelen szerződés szerint számított kamatkülönbözetet kell érteni.

[15] Törlesztőrészlet változás deviza alapú kölcsönszerződés esetén:

A.) DEVIZA ALAPÚ kölcsön esetén a törlesztőrészlet(ek) változása - amennyiben a szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben másképp nem állapodtak meg - az alábbi két tényező jelen szerződésben meghatározott időpontjában (mérési időpontok) és mértékben történő változásának függvénye:

-DEVIZA KAMAT (három hónapos DEVIZA-hitel-kamatlába Londonban, kivéve EURO esetén Brüsszelben), amennyiben a mérési időpontban érvényes DEVIZA KAMAT a szerződés megkötését megelőző napon érvényes DEVIZA KAMAT-hoz képest változott

-DEVIZA-árfolyam, amennyiben a kölcsönszerződés napját megelőző munkanapon érvényes DEVIZA OTP Bank Nyrt. deviza külkereskedelmi vételi árfolyama (a továbbiakban: Devizavételi-árfolyam) eltér a mérési időpont napját megelőző munkanapon érvényes DEVIZA OTP Bank Nyrt. deviza külkereskedelmi eladási árfolyam 2%-kal növelt értékétől (a továbbiakban: Devizaeladási árfolyam).

A finanszírozó vállalja, hogy minden naptári évben megvizsgálja, hogy a gépjármű finanszírozási piac meghatározó szereplői milyen árfolyamkülönbözetet (konverziós költséget) érvényesítenek finanszírozási konstrukciójukban.

A finanszírozó kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben a gépjárműfinanszírozási piac meghatározó szereplői közül az általa érvényesített árfolyamkülönbözet a legmagasabb, úgy a konverziós költség csökkentése érdekében szerződésmódosító ajánlatot tesz.

Fix törlesztőrészletű, deviza alapú, változó futamidejű kölcsön esetén az adós által fizetendő törlesztőrészletek összege nem, csak a kamat változik, figyelembe véve a felmerült kamatkülönbözetet és az árfolyamkonverziót is tartalmazó árfolyamkülönbözetet (törlesztőrészlet-különbözetet).

A szerződő felek az egyedi kölcsönszerződésben a vonatkozó üres rész kitöltésével állapodnak meg a devizanemben és az irányadó deviza kamatban, ezért a jelen általános szerződési feltételekben a DEVIZA KAMAT és DEVIZA-árfolyam helyett az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott tényezőket kell megfelelően alkalmazni (behelyettesíteni).

A törlesztőrészlet-változás mérése havonta, a havi törlesztőrészletek szerződés szerinti esedékességkor (mérési időpont) történik, a törlesztőrészlet változásának mértékét a finanszírozó az alábbi képlet szerint számítja:

Törlesztőrészlet-változás összege = a mérési időpontban esedékes havi törlesztőrészletre eső kamat és árfolyam különbség (I.).

A mérési időpontban fennálló, még nem esedékes teljes hátralévő tőketartozásra eső árfolyamkülönbözet összege (tájékoztató adat) (II.).

(I.)=
$$\frac{DEV.ÁRF(2)}{DEV.ÁRF(1)-1} \times [R+T(1) \times \frac{DEV.KAM(2)-DEV.KAM(1) \times 30/360}{100}] + T(1) \times \frac{DEV.KAM(2)-DEV.KAM(1) \times 30/360}{100}$$

100 (II.)=
$$\frac{DEV.ÁRF(2)}{DEV.ÁRF(1)-1} \times T$$

DEV.ÁRF(1) (=DEVIZA ÁRFOLYAM(1)): a DEVIZA OTP Bank Nyrt. deviza külkereskedelmi vételi árfolyama a kölcsönszerződés megkötésének napját megelőző munkanapon

DEV.ÁRF(2) (=DEVIZA ÁRFOLYAM(2)): a DEVIZA OTP Bank Nyrt. deviza külkereskedelmi eladási árfolyam 2%-kal növelt értéke a mérési időpont napját megelőző munkanapon

DEV KAM(1) (=DEVIZA KAMAT(1)): a 3 hónapos DEVIZA-hitel kamatlába Londonban, kivéve EURO esetén Brüsszelben a kölcsönszerződés megkötésének napját megelőző munkanapon

DEV KAM(2) (=DEVIZA KAMAT(2)): a 3 hónapos DEVIZA-hitel kamatlába Londonban, kivéve EURO esetén Brüsszelben a mérési időpontot megelőző esedékesség előtti munkanapon

R: a mérési időpontban esedékes havi törlesztőrészlet összege

T: a mérési időpontban fennálló teljes, még esedékessé nem vált hátralévő tőketartozás összege

T(1): a mérési időpontot megelőző esedékességkor fennálló teljes, még hátralévő tőketartozás összege

A törlesztőrészlet-változás elszámolása a fentiek szerint naptári negyedévenként történik törlesztőrészletkülönbözlet-elszámoló levél és készpénzáttutalási megbízás (továbbiakban csekk) megküldésével. Negyedéves elszámolásra az adott negyedév esedékes törlesztőrészleteire eső törlesztőrészlet-különbözlet (kamat-és árfolyam különbözlet) kerülnek [(I) képlet]. Ezen túlmenően a törlesztőrészlet-különbözlet elszámolása értesítésében tájékoztató adatként feltüntetésre kerül a teljes hátralévő, még esedékessé nem vált tőketartozásra eső, az elszámolási időszak alatt bekövetkezett árfolyamváltozás következtében felmerült árfolyamkülönbözlet összege is [(II.) képlet], amely árfolyamkülönbözlet összege kizárólag a futamidő vége előtt bármely okból történő szerződésmegszűnés esetén válik egy összegben esedékessé.

Amennyiben a törlesztés az eredeti fizetési ütemezésnek megfelelően történik, és a kölcsönszerződés a futamidő vége előtt nem szűnik meg, úgy a (II.) képlet szerint számított, a hátralévő tőketartozásra eső árfolyamkülönbözlet naptári negyedévente kerül átszámításra. A jelen kölcsönszerződés megkötését megelőző munkanapon érvényes DEVIZA OTP Bank Nyrt. külkereskedelmi devizavételi árfolyama és az ugyanezen időpontban érvényes 3 hónapos DEVIZA hitelkamatlába Londonban - kivéve EURO esetén Brüsszelben - százalékos mértékét a jelen kölcsönszerződés fizetési ütemezés melléklete tartalmazza.

A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződés szerint számított törlesztőrészlet-különbözlet összege csak abban az esetben kerül naptári negyedévente elszámolásra, ha annak még el nem számolt összege összesen a 2.000 forintot eléri.

Fentiek szerinti törlesztőrészlet-változás külön értesítés, illetve külön elfogadás nélkül is a szerződő felek által meghatározottnak és elfogadottnak minősül.

- [16] Az alperes a **MB.....39** számú kölcsönszerződést 2017. március 14. napján, míg az **MB....93** számú kölcsönszerződést 2014. február 21. napján azonnali hatállyal felmondta, mivel a felperes fennálló tartozásait teljes egészében nem egyenlítette ki.
- [17] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában rögzítette, hogy a peres felek általános szerződési feltételeket is tartalmazó, fogyasztói szerződésnek minősülő kölcsönszerződést kötöttek. Ezt követően azt vizsgálta, hogy megtörtént-e az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás.
- [18] Ezzel kapcsolatban rögzítette a felperes személyes nyilatkozatát, amely szerint őt a szerződéskötéseket megelőzően tájékoztatták a forint, a svájci frank és az euró alapú ajánlatokról. Mivel a forint és a svájci frank alapú kölcsönök között körülbelül 30% volt a különbség, ezért az utóbbit választotta. A második szerződés megkötésekor már ezt a konstrukciót kérte. Tagadta, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást megkapta, míg a kockázatfeltáró nyilatkozatra és annak aláírására nem emlékezett. Az árfolyamkockázat fogalmával nem volt tisztában, és jelentős változásról sem kapott tájékoztatást. A szerződés aláírásakor tudott arról, hogy a törlesztőrészlet megváltozhat. A felperes ugyanakkor a 2007. augusztus 8. napján kelt kölcsönkérelemben és megállapodásban elismerte, hogy az alperes gépjármű kölcsön ügymenetét megismerte, és az ahhoz kapcsolódó dokumentumokat megfelelően kitöltve aláírta. A gépjárműfinanszírozási ajánlatról készült tájékoztatóban pedig az alperes felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a törlesztőrészlet

nagysága a három hónapos CHF LIBOR és az OTP hivatalos svájci frank eladási árfolyama függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így - amennyiben az adós nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel - az árfolyamváltozás kockázatot jelenthet számára.

- [19] Az **MB...93** számú szerződéshez kapcsolódóan a felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírt, amely szerint deviza alapú kölcsön- és lízingszerződéseknél a kamat- és árfolyamváltozások hatásaként a havi törlesztőrészletek a forint hiteleknel gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. Mindkét szerződés rögzítette, hogy az általános szerződési feltételekben szabályozott törlesztőrészlet-változás a CHF (SWISS FRANC) (L)IBOR és a CHF (SWISS FRANC) árfolyam szerződésben meghatározott időpontban és mértékben történő változásának függvénye, és az MCSK-0701 számú ÁSZF 7. pontja is tartalmazott árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatást. A gépjárműkereskedés alkalmazottja, **B.A.**, aki a kölcsönszerződéseket az alperes nevében aláírta, emlékezett ugyan a felperesre, de csak az általános gyakorlatról tudott nyilatkozni. Eszerint a hitelkérelmi adatlapot kinyomtatták, mivel azt az ügyfélnek alá kellett írni. A tájékoztatót az azon feltüntetett időpontban adhatták át. A színes tájékoztatót még az ajánlat elkészítésekor adták oda az ügyfélnek, de egyébként azt az üzletben is kihelyezték. A svájci frank alapú hitelben rejlő kockázatok is szóba kerültek azzal, hogy az ajánlatkéréskor adtak át egy változásokról szóló tájékoztatót.
- [20] A fenti bizonyítékok egybevetéséből az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatása mindkét szerződés megkötésekor megtörtént. Az okiratok ügyfélnek való átadását és tartalmát a tanúvallomás is alátámasztotta, ugyanakkor a felperes nyilatkozata ellentmondásban állt az általa aláírt okiratok tartalmával.
- [21] A tájékoztatás tartalmának a r.Ptk. 209. §-ával, a 2/2014. Polgári jogegységi határozattal és az EUB C-51/17. számú ítéletével történő összevetése alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a tájékoztatás mindkét esetben megfelelt a jogszabályoknak. Az **MB.....39** számú szerződés esetében elsősorban a gépjármű finanszírozási ajánlatról készült tájékoztatót, az **MB...93** számú szerződés esetében pedig elsősorban a kockázatfeltáró nyilatkozatot vizsgálta. Mindkét tájékoztatás kitért a devizanem árfolyamának és a kamat alakulásának a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására, mindezek kockázatára, annak jelentős voltára. Mindebből kitűnően a fogyasztó a szerződések megkötésekor az árfolyamkockázatra vonatkozóan egyértelmű és világos tájékoztatást kapott, nem gondolhatta alappal azt, hogy az árfolyamkockázat nem valós, illetve az őt csak korlátozott mértékben terheli. Az átlagos fogyasztó számára felismerhető és világosan érthető volt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, illetve amennyiben az árfolyam a számára kedvezőtlenül változik, úgy annak nincsen felső határa.
- [22] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve elsődlegesen annak megváltoztatását és az érvénytelenség megállapítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan, az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytelen jogi következtetéseket vont le, az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabályokat helytelenül alkalmazta.
- [23] Kifejtette, hogy az ÁSZF 7. pontja - ellentétben az alperes által 2008 szeptemberétől alkalmazott kockázatfeltáró nyilatkozattal - nem tartalmaz megfelelő tájékoztatást, pusztán egy képlet segítségével szemlélteti a törlesztőrészlet változásának mikéntjét és módszerét. Hivatkozott az EUB C-186/16., C-483/16., C-26/13. és C-51/17. számú ítéletére, előadva, hogy a figyelemfelhívásnak

közérthetőnek kell lennie, ki kell terjednie arra, hogy a szerződés teljesítése gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat az adós számára és ki kell egyenlítenie a szerződő felek közötti információs egyensúlyhiányt. A tájékoztatásból ki kell tűnnie az adott fizetőeszköz súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatásának. Hangsúlyozta, hogy a tájékoztatást a szerződés megkötése előtt kellő időben kell nyújtania a pénzügyi intézménynek.

- [24] Állította, hogy az alperes által hivatkozott tájékoztatót nem kapta meg, ahogyan a gépjármű finanszírozási ajánlatot sem. Álláspontja szerint csak az a tájékoztatás megfelelő, amely az adós által aláírt okiratban szerepel, a fogyasztó nem gondolja valós veszélynek az árfolyamkockázatot, ha még azt sem várják el, hogy aláírja a figyelmeztetést tartalmazó okiratot. **B.A.** tanú egyébként is csak általánosságban tudott nyilatkozni, így a dokumentumok átadása nem bizonyított. A fenti iratokban szereplő tájékoztatás tartalma sem megfelelő, mert a „jelentős” kitétel nem korlátlanúságot jelent, holott a 2/2014. Polgári jogegységi határozat elvárása az árfolyamkockázat korlátlanúságáról való tájékoztatás. A felperes utalt a Kúria devizahiteles pereket vizsgáló Konzultációs Testületének 2019. április 10-ei állásfoglalására hangsúlyozva, hogy a mozaikszerű tájékoztatás nem megfelelő, és nem szabad a fogyasztóval szemben túlzottan magas elvárhatósági mércét alkalmazni.
- [25] Az **MB....93** számú szerződés kapcsán kifejtette, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat sem felel meg a C-51/17. számú EUB-ítélet követelményeinek. Kiemelte, hogy az EUB ítéletei a nemzeti bíróságokat kötik, és hangsúlyozta, hogy ha a feltétel nem világos és nem érthető, az önmagában a feltétel tisztességtelenségét eredményezi.
- [26] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Számos eseti döntést idézve megismételte az elsőfokú eljárásban előadott érvelését, amely szerint az egyedi szerződés, az ÁSZF, a megállapodás, a finanszírozási ajánlat és a tájékoztató minden követelménynek megfelelő kockázatfeltárást tartalmaz.
- [27] A Fővárosi Ítéltőábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdésében foglalt felhívás ellenére tárgyalás tartását nem kérték.
- [28] A fellebbezés alaptalan.
- [29] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg, és abból helyes jogi következtetést vont le. Az irányadó jogszabályokat, a Kúria jogegységi határozatait és az EUB értelmező ítéleteit is helyesen alkalmazta, így döntésével és kifejtett indokaival az ítéltőábla maradéktalanul egyetértett.
- [30] Az ítéltőábla az elsőfokú bíróság ítéletét ezért annak helyes indokaira utalva, a r.Pp. 254. § (3) bekezdése alapján hagyta helyben. A fellebbezés tartalmára utalva mindössze az alábbiakra mutat rá.
- [31] Az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján alperes milyen módon, milyen tartalmú tájékoztatást nyújtott a felperes számára. Ezt követően értékelnie kellett, hogy a kockázatfeltárás - a kialakult európai uniós és hazai ítélkezési gyakorlat tükrében - megfelel-e a jogszabályi követelményeknek.

- [32] Az **MB.....39** számú szerződés kapcsán az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes megkapta a 2007. augusztus 8-ai keltezésű tájékoztató gépjármű finanszírozási ajánlatot. Ezt az okiratot valóban nem írta alá a felperes, ugyanakkor az egyéb bizonyítékokból helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az ajánlatot a felperes megkapta. A felperes által ugyanezen a napon - nem vitásan - aláírt megállapodás utal a finanszírozási ajánlatra mint amelynek tartalmát az adós megismerte. Személyes meghallgatása során a felperes előbb úgy nyilatkozott, hogy szerinte az ajánlatot akkor kapta meg, amikor a szerződést írták (18.G.40.053/2017/18. számú jegyzőkönyv, 2. oldal utolsó bekezdése), majd azt állította, hogy a szerződéskötéskor elolvasta az ajánlatot, ezek szerint a szerződés aláírásakor tudta, hogy a törlesztőrészlet megváltozhat (fenti számú jegyzőkönyv 3. oldal 5. bekezdése), végül úgy nyilatkozott, hogy nem biztos benne, hogy már 8-án átvette az ajánlatot (fenti számú jegyzőkönyv 3. oldal 8. bekezdése). A felperes tehát következetesen úgy nyilatkozott, hogy a gépjármű finanszírozási ajánlatot megkapta, csak annak időpontjával kapcsolatban volt bizonytalan. Maga is állította azonban, hogy két alkalommal járt bent a kereskedésben, **B.A.** tanúvallomása szerint pedig az első alkalommal készült az ajánlat az adós által választott konstrukciónak megfelelően. Ezt támasztja alá az ajánlaton szereplő, szerződéskötést megelőző dátum is (2007. augusztus 8.).
- [33] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes személyes meghallgatásán tett nyilatkozata, a tanúvallomás és az okirati bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy a felperes a tájékoztatót 2007. augusztus 8-án megkapta.
- [34] Az **MB....93** számú szerződés esetében a felperes nem emlékezett ugyan a kockázatfeltáró nyilatkozatra, érdemben azonban nem vitatta, hogy az okiraton szereplő aláírás tőle származik, amit a tanúvallomás is megerősített. A felperes fellebbezésében az „adós által is aláírt” kockázatfeltáró nyilatkozatra utal, így az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás ebben a körben az ítélet táblája számára is irányadó volt.
- [35] Az ítélet táblája ezt követően azt vizsgálta, hogy a helyesen megállapított tényekből az elsőfokú bíróság helytálló jogi következtetésekre jutott-e.
- [36] Az ítélet táblája mindenekelőtt rögzíti, hogy a tájékoztatás nem csak az adós által aláírt okiratban lehetséges. A r.Hpt. 203. § (6) bekezdése megkövetelte ugyan a kockázatfeltárás adós általi aláírását, a közjogi szabály esetleges megsértése azonban nem eredményez önmagában tisztességtelenséget, csak elnehezíti a pénzügyi intézményt terhelő bizonyítást. A 2/2014. Polgári jogegységi határozat kifejezetten utal arra, hogy a tájékoztatás megtörténtét a C-26/13. számú EUB-ítélet értelmében „a releváns ténybeli elemek összességére tekintettel” kell megállapítani, vagyis ebből a szempontból nem csak a szerződés tartalmának, szövegének van jelentősége, hanem a szerződéskötés során „közzétett reklámnak és tájékoztatásnak” is (74. pont). Az irányelv 4. cikk (1) bekezdése, valamint az azt átültető r.Ptk. 209. § (2) bekezdése szerint is egy szerződési feltétel tisztességtelenségének megítélésekor a szerződés megkötésére vezető minden körülményt - így a kapott tájékoztatást is - figyelembe kell venni.
- [37] A tájékoztatással szembeni tartalmi követelményeket helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság a 2/2014. Polgári jogegységi határozat és az EUB C-51/17. számú ítélete alapján. A kérdéses kikötés akkor világos és érthető, ha az átlagos fogyasztó számára felismerhető, hogy a kedvezőtlen árfolyamváltozás korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának felső határa nincs. A C-51/17. számú ítélet szerint az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott,

észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is.

- [38] A tájékoztató gépjármű finanszírozási ajánlatban szereplő felhívás megfelel ezeknek a követelményeknek. Az irat rögzíti, hogy az árfolyamváltozás függvényében a törlesztőrészek nagysága jelentősen megváltozhat, így ez - amennyiben az adós nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel - kockázatot jelent az adós számára.
- [39] A tájékoztatásból az átlagos fogyasztó számára világosan kitűnik az árfolyamkockázat ténye és a kedvezőtlen változás fizetési kötelezettségre gyakorolt hatása. Ennek részleteit, számszaki összefüggéseit az általános szerződési feltételek 7. pontja fejt ki. Azzal, hogy a tájékoztatás jelentős változásról szól, nem szab korlátot a fogyasztót terhelő kockázatnak, hanem éppen arra hívja fel a figyelmet, hogy nem csak jelentéktelen változás és tehernövekedés képzelhető el, hanem olyan mértékű, ami már súlyos gazdasági következményekkel járhat az adósra nézve. Ez összhangban van az EUB C-51/17. számú ítéletében megfogalmazott fent ismertetett követelménnyel is, amely szerint a tájékoztatás alapján a fogyasztónak értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is. Ebből a megfogalmazásból az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára az is nyilvánvaló, hogy a változás - és ezáltal a tehernövekedés - bármekkora lehet, felső határa nincs.
- [40] Helytállóan jutott ezért az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az **MB.....39** számú szerződés esetében az alperes megfelelő tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról. A tájékoztatás nem tekinthető „mozaikszerűnek” sem, hiszen a gépjármű finanszírozási ajánlat önmagában teljes tájékoztatást nyújt. Így nem volt jelentősége az általános szerződési feltételek 7. pontjával kapcsolatban kifejtett felperesi előadásnak. A gépjármű finanszírozási ajánlatot a felperes a szerződés megkötését megelőzően, kellő időben megkapta, nem volt akadálya annak, hogy a tájékoztatást elolvassa, az abban írtakat mérlegelje.
- [41] Az **MB....93** számú szerződés kapcsán külön kockázatfeltáró nyilatkozat készült, amit a felperes megkapott és aláírt. A felperes a fellebbezésének V. pontjában nem tartotta megfelelőnek az abban szereplő tájékoztatást, ugyanakkor az **MB.....39** számú szerződéssel kapcsolatban, a fellebbezés I.2.1. pontjában, a 2. és a 3. oldalon a nyilatkozat szövegét idézve éppen arra utalt, hogy az alperes 2008. szeptember 1-jét követően alkalmazott kockázatfeltáró nyilatkozata „az adós kellő figyelemfelhívása mellett kellő mélységű információt ad az árfolyamkockázatról”, továbbá kifejtette, hogy a nyilatkozat alapján „egyértelművé vált, hogy a felperesi pénzintézet az átlag ember számára is érthetően, világosan magyarázta el az árfolyamváltozás működési mechanizmusát, a törlesztő részlet emelkedését kiváltó okokat”.
- [42] Az ítéletábra megítélése szerint a kockázatfeltáró nyilatkozat minden követelménynek megfelelő, kimerítő tájékoztatást tartalmaz az árfolyamkockázatról, nemcsak nyelvtanilag és alakilag érthető, de kitűnik belőle az az árfolyamváltozás működési mechanizmusa, és az, hogy a változás súlyos gazdasági következményekkel járhat az adósra. A nyilatkozatból teljesen világos, hogy a kedvezőtlen árfolyamváltozás korlátozás nélkül kizárólag az adóst terheli, az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának felső határa nincs.

- [43] A kifejtettekre tekintettel helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság a keresetet, mert az árfolyamkockázat adós általi viselését előíró szerződési feltétel mindkét szerződés esetében világos és érthető volt.
- [44] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét ezért a r.Pp. 253. § (2) bekezdése - és helyes indokai - alapján helybenhagyta.
- [45] A felperest a r.Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a jogi képviselővel eljáró alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek összegét a jogi képviselő által kifejtett tevékenység figyelembevételével mérlegeléssel, a másodfokú eljárás kisebb munkaterhe alapján állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint.
- [46] A per tárgyának értéke a másodfokú eljárásban az érvénytelenség jogkövetkezményeként a felperes által követelt összeg, azaz 1.734.635 forint volt. A fellebbezési illeték így az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján 138.771 forint, amit az eredménytelen fellebbezésre figyelemmel a felperes visel. A felperes azonban ezt meghaladó összeget, 294.400 forint illetéket fizetett meg a Fővárosi Törvényszék eljárási illeték számlára történő utalással, így a különbözet visszatérítését kérheti a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékes adóigazgatóságától.

Budapest, 2020. július 2.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

. Csonka Balázs s.k.
előadó bíró

. Szunyogh Zsófia s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Terecskeiné Ilosvay Mónika
bírószági ügyintéző